

FOTOGRAFIJA

PREPOZNATLJIV ZNAK

● **Apstrahovana od konkretnosti, fotografika Duška Momčilovića postaje simbol i prepoznatljiv znak, a to su ključni atributi umjetnosti.**

Dugogodišnji novinar lista „Glas“ **Duško Momčilović** u jugoslovenskim okvirima je prepoznatljiv majstor fotografije i fotografike. Njega je svakodnevni posao za potrebe novinarstva naučio šta je dobra dokumentarna fotografija, ali on je otišao dalje od pukog dokumenta ma kako on izazvan bio. Duško Momčilović, danas, u umjetnosti ipak je značajniji kao majstor fotografike nego kao fotograf čija je profesionalna kamera bilježila prizore svakodnevnice, sreće i nesreće. Šta je, zapravo, u fotografici tako snažno vezalo Duška Momčilovića uz sebe? Prvenstveno, to je ljubav prema likovnosti. Momčilović nije slikar i on za tim žali, ali Momčilović je umjetnik koji i te kako može da nadoknadi taj svoj mogući hendikep jer likovnost je u njemu na drugi način i on je danas, o čemu svjedoče njegovi radovi, osjeća nervom iskusnog majstora. Koristeći fotografije lica, tijela, igru svjetla i sjene, on postiže skladnost linije i plohe, svijetlog i tamnog. Apstrahovana od konkretnosti, njegova fotografija postaje simbol i prepoznatljivi znak. A to su ključni atributi umjetnosti.

Tematski bi se fotografike Duška Momčilovića mogle razvrstati u nekoliko grupa. Na pravom mjestu tu su ženska i muška, ali prvenstveno ženska lica kojima se dodaje izražajna pozadina, raster, mozaik ili neki izražajni zid. Naročito su impresivne one kombinacije gdje se prožimaju sklad lica i nepravilne šare zida. U drugu grupu fotografika spadaju već nam znani aktovi gdje je Momčilović ostvario nekoliko najznačajnijih aktova u BiH fotografiji. Eksperimentišući s aktom, Momčilović ga je sveo na liniju koja, kao kod slikara vrsnih crtača, primjerice Pikasa, ili pak Modiljanija, sama za sebe govori o harmoniji ženskog tijela. Treća grupa fotografija predstavlja mrtvu prirodu; tu su stara vrata, nišani, najrazličitiji objekti dolutali u objektiv kamere. Četvrta grupa obuhvata ljude, djecu, igre i dane. Naročito je impresivna

Duško Momčilović: „List za Andreu“ (izložba se otvara 26. avgusta u NUB „Petar Kočić“)

fotografija para s torbama koja se doima kao kakva moderna ikona svijeta u kretanju i neprekidnom traženju. Na jednoj je strani moguća priča, ali, s pravom ili ne, likovna kritika ne drži mnogo do priče, na drugoj je čista, besprekorna likovnost ovog djela.

I tako, od slike do slike, moguće je ispričati o svakoj neku priču, istaći njene likovne kvalitete, ali tek u njihovoj ukupnosti koja je opet samo skroman izbor iz opusa Duška Momčilovića, sagledavamo i njegove stvarne umjetničke domete.

Ranko RISOJEVIĆ